

5. číslo 20. SRPNA 1964

Z inscenací her starší dramatické tvorby ocení odborná porota jen ty, které objevením nových uměleckých a ideových hodnot předlohy, jejího vztahu k naší současnosti obohacují kulturu socialistické společnosti.

Z členů odborné poroty jsou zde

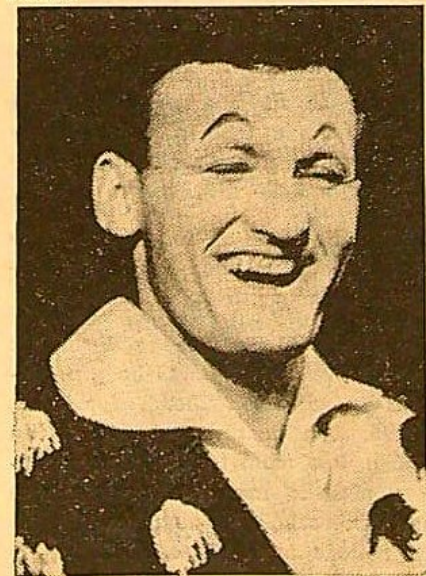
AMATÉRSKÉ DIVADLO

V UMĚLECKÉ SOUTĚŽI K 20. VÝROČÍ ČSSR

Neprve o přihláškách vůbec. Amatérské inscenace přihlašují krajské národní výbory — odbory školství a kultury, a to vždy dvě nejlepší inscenace za sezonu. Mimo to mají ústřední orgány ROH a ČSM možnost přihlásit další amatérské inscenace. ÚRO využívá ke svým přihláškám především výsledků STMP, ČSM však jako by o soutěži nevěděl.

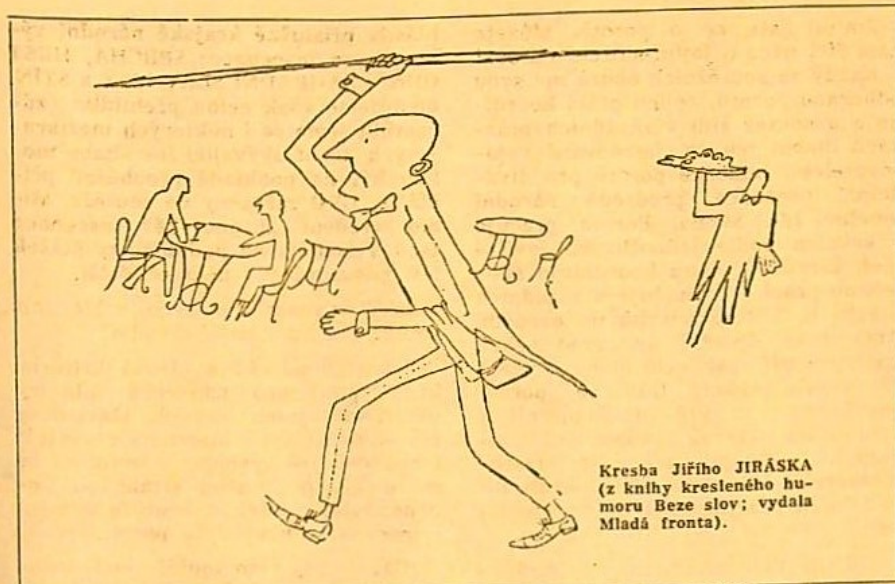
Z letošní hronovské přehlídky při-

VEČER TŘIKRÁLOVÝ (William Shakespeare) -
Divadelní studio Josefa Skřivana při Kulturním domě Bedřicha Václavka v Brně - M. Zlatohlávek (Šašek Vejražka) - Foto: Oldřich Pernica.

Hlavní ceny této soutěže budou podobně jako v předešlé soutěži k 15. výročí CSR vyhlašovány v souvislosti se státními cenami. Uvažuje se o

V příštím roce se nepočítá s ústředními přehlídkami, dokonce ani s Hronovem (doufám, že ještě ne definitivně). Tím větší bude odpovědnost krajských národních výborů a orgánů ROH i ČSM v přihlašování nejlepších inscenací pro závěrečnou sezónu soutěže. K patřičné aktivitě by těmto orgánům měly pomáhat i soubory tak říkajíc iniciativou „zezdola“. Metody budou asi rozličné, avšak najdou se, bude-li i zájem.

Kresba Jiřího JIRÁSKA
(z knihy kresleného humoru Beze slov; vydala Mladá fronta).

Bez pocitu rouhání

se přiznám, že každoroční invetivny Pavla Holce na organizaci Jiráskova Hronova, letos dokonce otištěné v plzeňské Západočeské Pravdě, mě už definitivně přestaly vzrušovat. Jako by ztratil soudnost, jako by jeho hněv neznal mezi se znovu pouští do pochybné obhajoby toho, co pro pracovníky, hledající bez předsudků tvář a podoby amatérského divadla, je neobhajitelné. Tvrdohlavě se bít o Jiráskovo dílo na jevišti Jiráskova divadla — i když není po ruce vhodná inscenace — být pohoršen nad tím, že se bude ve svatostánku dokonce promítat film, mi připadá nerozumné. Jsme sice nespokojeni se současnou situací řízení amatérského divadla, ale vyřešit to jen záští proti pracovníkům ÚDLUT — jak článek praví proti „profesionálnímu ochotníkům“ — a obvinít je z odtrženosti od „hlavní masy lidových divadelníků“ nestačí. Co je dnes „hlavní masa lidových divadelníků“? Kdo jsou jejich předsta-

viteli? Kdo jsou tedy ti praví ochotníci „polem pracující“?

Myslím, že bychom měli jejich představitele hledat spíše mezi těmi, co rozvíjejí amatérské divadlo, hledají jeho moderní současnou tvář, mezi těmi, co jsou avantgardou, než mezi těmi, co je chtějí konzervovat a dokážou jen sypit.

Jiří Valenta

Shyšeli jsme...

...že občané nedalekého Zlíčka jsou značně sebekritičtí, přičemž nepostrádají smysl pro humor: uchovávali si na návisi hromadu starého železa označenou výrazným nápisem „Ostuda obce zde!“ Můžete se o tom přesvědčit krátkým, ale hezkým výletem, jak to učinil náš dopisovatel.

Jobovy zvěsti

proskakují o příštím ročníku STMP, zvláště o osudu ústředních přehlídek v jednotlivých oborech amatérské umělecké činnosti. Že nejsou ony zvěsti tak docela Jobovy, dosvědčují ovšem ZÁSADY STMP 1964-65, které jsou v současné době již k dispozici na okresních a krajských výbořech ČSM. Pravda, s ústřední přehlídkou amatérského divadla, malých jevištních forem a uměleckého přednesu se v nich pro příští rok nepočítá. Je tu však záměr uspořádat víceoborovou ústřední přehlídku. Rozlišuje se tu v jednotlivých oborech mezi těmi, ve kterých bude uspořádána ústřední přehlídka a těmi, ve kterých se uskuteční ústřední semináře. Dále pak zásady poskytují možnost koncipovat a realizovat celou řadu akcí podle potřeb jednotlivých krajů. Nemá tedy obav, že by pracovní problémy i těch oborů, které nebudou mít v příštím roce ústřední přehlídku, nebylo kde projednávat, diskutovat a eventuálně dokládat tvůrčím uměleckým činem. Záleží na iniciativě pořadatelů — na všech stupních. —sš—

DISKUTUJEME

BENEŠ: Elán mládeže se přenáší do hlediště, hlavně asi proto, že v hledišti sedí mnoho starších ochotníků, kteří mají radost z toho, že 34 Jiráskovým Hronovem asi neskončí (jak se zdá) ochotnické divadlo.

SVOBODA: Scéna na Toma Sawyera je výsledkem, kdy chudý příbuzný dožívá, co zbude.

H. LELARGE (delegát z Francie): Můj hlavní dojem z vašeho představení je, že jste soubor velice svěží, mladý. Tím nemyslím jenom na tu slečnu, kde mám trochu obavy o jejího příštího manžela, protože ona umí tak rozkošně plakat, že jí manžel nebude moci nic odepřít.

JEŠTĚ STIHNETE

navštívit okresní výstavu poštovních známek, která je ve stejné budově jako redakce U NÁS v Čapkově ulici.

Vystavují členové závodních klubů z Náchoda, České Skalice, Červeného Kostelce, Rtyně v Podkrkonoší, Trutnova, Machova, Police nad Metují a z Hronova.

Uvidíte známky ze 30 států, dále námětové sbírky — sport, květiny, skauty, esperanto, kosmonauty, rakety a jiné zajímavosti na známkách.

Nezapomeňte se přijít podívat. Výstava je otevřena od 13. do 23. srpna 1964 denně od 9 do 18 hodin.

CO → VY →
NA → TO → ?

Hovory se soubory jsou perfektní — kvalitní, dobře zorganizované, s kávou a párky. Slova na nich vyřčená jsou důstojná, moudrá a správná, stručná, leč výstižná (řečeno bez ironie) — a přece je mi tu divně. Něco tady chybí. Možná, že mě překvapuje zde vládnoucí vzácná shoda názorů, obvyklá na zcela jiných shromážděních. Přestože každý hodnotitel zdůrazní, že to, co říká je diskusní. Všichni mlčky vyslechnou, vypijou kávu a skrze párek se prokouří k závěru. Díkobrazovská situace na diskusích se tu potvrzuje měrou vrchovatou — po výzvě k otevřeným projevům zůstávají pusy zavěšené a nastíněné problémy pustnou.

Je to tím, že byl tak dobře vybrán pracovní kolektiv? Že vždycky poví všechno, co bylo potřeba říct? Že soubory disciplinovaně uznávají chválu i hanu snesenou na svou hlavu a omezí se na pozdravný proslov k tomu vyzvaného režiséra? Je jistě správné, že byly zrušeny veřejné diskuse v sokolovně: k vůli souboru, který byl jak na střelnici — i k vůli času. Ale — odpusťte — kromě nezbytných skálních diskusí tam přece jen blýskalo zaujetí, zájem a pracovní ovzduší. Aspoň občas. Letos ještě neblýsklo.

A tak si myslím, že by se mohly referáty nahradit na pásky a poslat souborům. Nebo poslat dopisem, aby to bylo levnější. Nebo musí být k pracovní poradě lidí ještě méně? Vždyť soubor o své práci v kroužcích diskutovat nemůže — nebo je mu to fuk?

1 EPI
GRAM
DENNĚ

ACH

(Věnováno staročechům od Hronova k Mariánským Lázním)

Stává se často, avšak jen u lidí, že starci sborem zasedali, nad tradicí zaplakali, a na všechno nadávali. Pro slzy krokodýli však přitom nevidí, že ten tradici nezneuctil, kdo novému dni nový dá cíl, v staré póze neustrnul, kdo žil. V. KLAPKA

Večer americké poezie a dramatu

připravil hronovským účastníkům Divadelní soubor TJ Dynamo Stránčice. Pořad má dvě části, z nichž první je sestavena z básní Edg. Lee Masterse) vynikajícího severoamerického básníka. Přednes osmi Mastersových básní, podložených reprodukcí hudbou orchestru Duane-Eddy, kolísá mezi pojetím recitačním a monologickým. Větší uměřenost gest i jejich citlivější stylizace by jenom prospěly.

Otázkou zůstává vazba této poezie s druhou částí večera, která byla v úvodu charakterizována jako ukázky ze hry Richarda N. Nasha Hrst ohně. Ve skutečnosti se jedná o normální inscenaci dosti proškrtaného textu hry. Tato úprava především vylučuje z příběhu doplňující a epizodní postavy, soustřeďuje děj vlastně na čtyři hlavní role a dále i z této omezené dramatické osnovy ještě vypouští některé pasáže. Úprava je ude-

lána tak, že hlavní příběh se sice nepřerušně rozvíjí, nicméně jemná tkáň Nashovy hry je nejednou rozrušena. Autor pracuje v kompozici velmi obratně a používá osvědčeného principu vrácení a obměňování motivů. Například Marie omývá tvář Pepému, Manuel žádá Silvi, aby mu umyla tvář, Pepé omývá v závěru tvář Marii). I když konkrétně právě tento trojjediný motiv úprava zachovala, jinde tak nečiní. Je přirozené, že tak podstatné zkrácení textu, jež se stalo podkladem inscenace, posunuje hned v několika zřetelných výsledcích jinak, než kam míří původní text.

Nashova hra je napsána s obratnou elegantností, má humor, napětí, drsnost i něhu, ale nelze nevidět, že v mnoha pasážích přinejmenším balancuje na hranici sentimentality. Těch osm krátkých básní Lee Masterse říká podle mého názoru o životě

mnohem víc než 120 stránek Nashova textu.

Stránčické nastudování v režii Milana Obsta má několik zajímavých rysů. Vážím si toho, že úporně jde právě proti zmíněné sentimentalitě. Toto úsilí je však vykupováno značným zjednodušením vztahů postav, bohatostí jejich lidského zázemí, zúžením charakterů a zploštěním vnitřního života.

Konkrétně: Pepé má být podle autora dětinským clownem a vážným, nanejvýš důstojným mužem. Jaroslavu Škvorovi se celkem dobře daří zobrazení prudkosti, výbušnosti, pohyblivosti této postavy, zůstává však téměř dlužen onen protipól. Vy-

Recenze

sledek pak vytváří obraz spíše jinocha, nezralého mladíka než muže. Marie, zase podle autora, má být složená ze samých protiv — je hluboce dětsky naivní, avšak žensky moudrá, někdy až mazaná, chvílkami hluboce duchovní a chvílemi zase střízlivě praktická; stejně prudká jako mírná. Ve výkonu Soni Vávrové možno shledat některé tyto požadavky, všechno by však potřebovalo být mnohem výraznější a s podstatně větším množstvím odstínů. Také Marii Šindelářové se podařilo vystihnout některé hlavní rysy Silvi (to „i“ není chybné) a totéž — ale jen do jisté míry — platí o Manuelovi Karla Budského. Co však chybí všem čtyřem postavám, je právě ona „hrst ohně“ — ta velká touha po lásce, ona mocná milostná vášeň, v jejímž ohni se odděluje struska od ryzího kovu. Zaměření proti sentimentalitě nelze proměňovat v zaměření vůči citovému bohatství postav. Ze tří zbývajících figur si vede nejlíp Alonso Jaroslava Špačka.

Práce režiséra ukazuje na velký rozdíl mezi koncepcí a výsledkem. Nadhazuje to otázku režijní metody. Zdá se, že režisér si položil přímo pedagogický úkol naučit herce výrazným sdělovacím prostředkům. Z toho vyplývá živé, značně rozvedené aranžmá, úsilí o vypracování pohybového a gestického projevu. Režisér se rozhodl vést herce tak, aby výrazem navodil vnitřní stav. Za určitých okolností (hra, herci) je to eventuálně možné. U této hry a s tímto souborem by byl vhodnější a užitečnější postup obrácený, to jest od prožitku k výrazu. Vedlo by to k herectví intenzivnímu, a nikoli extenzivnímu.

Zvolenou metodou se soubor sice naučil mnohému z herecké techniky a inscenace získala na vnější plastičnosti i vizuální poutavosti. Ovšem toto zacílení na formu přivozuje ztrátu lidského obsahu.

Jestliže chápeme představení stránčického souboru jako určitý pedagogický experiment a jako velkou režijně-hereckou etudu, možno říci, že taková ukázka je (byť asi nechtěným) podnětem k úvahám o pracovních postupech při studiu divadelního představení.

VLADIMÍR SEMRÁD

HRST OHNĚ (R. N. Nash) — Divadelní soubor TJ Dynamo Stránčice — M. Šindelářová (Silvi) a K. Budský (Manuel) — Foto: Milan Baptista.

HRST OHNĚ (R. N. Nash) — Divadelní soubor TJ Dynamo Stránčice — S. Vávrová (Marie) a J. Škvor (Pepa) — Foto: Milan Baptista.

MIKRO INTERVIEW

Po našich vlastech se zrodila řada festivalů a přehlídek amatérského divadla. Svou úroveň a ohlasem si čestné místo vedle Jiráskova Hronova vytvořil během několika let DIVADELNÍ MÁJ V KRNOVĚ, o kterém píše červnová Amatérská scéna. Tady v Hronově jsme zastihli předsedu organizace přípravného výboru DMK (zkratka krnovské přehlídky) Drahoše Rozprýma:

Jak se máš v Hronově?

No — já jsem zde už po několikáté. Jezdil jsem do Hronova dřív — jako člen souboru — zhlédnout vynikající inscenace, které nebyly u nás na DMK a pochopitelně z příkladu se učit. Teď jedu navíc získávat další zkušenosti, které bychom mohli v našich podmínkách uplatňovat.

Považují to za skromnost, protože — jak se nechala řada hlasů slyšet — zvláště v organizaci může být DMK příkladem ostatním přehlídkám.

Totíž — abychom si rozuměli — zatím postrádáme jednu přednost, která právě Hronov dělá metropolí amatérského divadla. Potřebovali bychom se „naučit“ organizovat takovou účast i nehrajících účastníků z celé republiky, aby naše město v máji mohlo přivítat aspoň tolik přátel, kolik jich bývá zde. Věř, že chceme vytvořit všechny podmínky k tomu, aby si od nás odváželi stejné dojmy a vzpomínky, jaké si odváží

každý z těch kolem sedmdesáti souborů, které hrály v našem Divadle Julia Fučíka.

Jsou zde letos někteří?

Jistě. Olomoučtí byli u nás dvakrát, uvidíme se tady znovu s přáteli ze Stránčic a samozřejmě se moc těšíme na setkání s našimi každoročními hosty, kteří vlastně k nám už přijíždějí jako domů — s brněnskými Skřivany. Všechny moc pozdravuji!

A co bys chtěl vyřídit všem ostatním?

Od slov by nemělo být daleko k činům: když jsem řekl, že bychom rádi u nás v příštím roce uvítali všechny přátele amatérského divadla, měla by tedy má slova patřit hlavně jim; a proto vás všechny srdečně zveme na májový festival do Krnova.

Tak pěkně za pozvání děkujeme a těšíme se na shledanou na DMK 1965.

S Drahošem Rozprýmou rozhovoruval — Jan

UPOZORNUJEME hosty 34. JH, kteří odjíždějí z přehlídky dříve, že si mohou poslední číslo zpravodaje „U NÁS“, které vyjde dnes večer, předplatit v distribuční kanceláři (Učňovská škola). Časopis bude zaslán poštou. Red.

...že krocha poezie...

Jindřich Procházka

Shakespearovský průvod

Toho dne bylo vyhlášeno vítězství Všechni přišli s dětmi na ramenou a tiskli se ke sloním uším tlampačů Jejich nevinný hlásek měl demonstrovat neochvějnou oddanost otců A proto se spíše podobal křiku vražděných nevinňáků

Čemuž nikdo nevěnoval pozornost Neboť muži zdvihali pěstě k nebi a ženy tančily

Do tvaru písmene Vě Aby přehlušili hanebné bouchnutí zadních vrátek loajálními křikem Táhnouce ulicemi pomateni jak písní krysaře Které nikdo neodolal Ani Desdemona ani Othello natožpak Richard Lví Srdce

A jenom mladíček Hamlet Kterému přišli to lidské být či nebýt jak směšnou

Bláznovu kazajku Aby se stal něčím opovrženlým a tedy nikoliv pokusitelným Pro potomstvo

Kráčel po opuštěných tribunách jak duch na zčeřelém cimbuří Jak kat v šarlatu

Brouzdaje se mezi odhozenými špinavými vajgly a broukaje si Ten dávno padlý citát O státě dánském

(Přetřáseno Z REPERTOÁRU MALÉ SCÉNY)

Mezi ty, se kterými se letos v Hronově nesetkáme, patří Jaroslav Procházka z Lipnice n. Sáz., vítěz televizní soutěže 10x odpověď v oboru divadlo. Zemřel po těžké popálenině při výkonu svého zaměstnání v červenci tohoto roku. My všichni, kteří jsme ho dobře znali, mu zachováme světlou vzpomínku.

Eva Bechyňová

dnes

přízra

9—12.30 — příslušné učebny: studijní kroužky

9.00 — malý sál Jiráskova divadla: hodnocení stránčické inscenace (za účasti souboru a zástupců studijních kroužků)

11.30 — před divadlem: vítání brněnského souboru

15.00 — Jiráskovo divadlo: W. Shakespeare: VEČER TRÍKRÁLOVÝ Div. studio J. Skřivana při KS B. Václavka, Brno

15.30 — náměstí: Vystoupení souboru HADAŘ, SZK Červený Kostelec

18.30 — příslušné učebny: studijní kroužky

19.00 — Jiráskovo divadlo: W. Shakespeare: VEČER TRÍKRÁLOVÝ

21.30 — Jiráskovo divadlo: SLAVNOSTNÍ ZAKONČENÍ 34. JIRÁSKOVA HRNOVA

odjíždíme, ale těšíme se na shledanou za rok v Hronově

Článek J. Valenty o osudu příštího jubilejního Hronova vzbudil mnoho diskusí, dohadů a námětů mezi ochotníky Jiráskova Hronova. Diskutovalo se o něm v kroužcích, ve skupinách po městě i v semináři Východočeského kraje. Všichni se shodují v tom, že 35. JH musí být uskutečněn. V řadě doporučení, námětů a návrhů převažuje názor, aby příští Hronov byl uspořádán sice jako krajská akce ale za účasti nejlepších souborů z ostatních krajů a v úzké spolupráci s Ústředním poradním sborem pro divadlo. Toto řešení bude mít tu výhodu, že se neporuší dlouholeté tradice Hronová, ale organizace se stane více záležitostí samotných ochotníků.

Takže letošní loučení se může opět uzavírat slovy: „Na shledanou za rok v Hronově!“

U NÁS

NEZÁVISLÝ (pokud možno) PRAVIDELNÍK (rovněž pokud možno) 34. JIRÁSKOVA HRNOVA ● Řídí JAROSLAV VEDRAL s kolektivem (Jaroslav Černý, Ján Lukášik, Marta Mikesková, Jaromír Navrátil, Vladimír Semelka, Iva Šýkorová) ● Redakční radu (V. Dlouhá, ŮRO: L. Polívka, MŠK; V. Smreková, SNR; V. Soldát, OVČSM; J. Šmatlík, OÚ) vede J. ŠRÁMEK, ŮDLUT ● Vychází péčí pořadatelů 34. JH ● Tisknou MTZ 413 Hronov ● Rozšiřuje PINS (Ploňská novina služba); objednávkový z tužemská i ze zahraničí přijímá PV 34. JH ● Uzávěrka denně v pozdních hodinách nočních, anebo v brzkých hodinách ranních ● Příspěvky všeho druhu sice nehonorovány, zato však tím více vítány ● Adresa redakce: Hronov, zvláštní škola ● Cena (výtisku, nikoli redakce): 50 hal.

(C) „U NÁS“, HRNOV 1964 N-05*41456